BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 57-lea
8 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.404/939

Nr. 310 Duminică 10 Noembrie 1940
8 Pagini P

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

ABONAMENTE
IN TARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

STATELE AGRARE ȘI NOUA ORDINE EUROPEANĂ

Problema încadrării statelor agrare în noua ordine economică, ce se pregătește spațiului european, ridică o serie de întrebări, care, pentru spiritele deosebit de prevăzătoare pot fi tot atâtea temeri și nesiguranțe.

Astfel — se întreabă unii — cine dă chezășie, că după încheierea păcii, odată cu revenirea la normal a funcțiunilor economice, care nu va întârzia să deschidă drumul reluării schimbului internațional, interesul purtat azi țărilor agrare europene, determinat, în definitiv, de lipsa altor piețe de aprovizionare mai sigure și mai la îndemână pentru ceea ce lipsește statelor industriale, nu va slăbi, mâine, când posibilitățile de aprovizionare cu produse similare vor apare din toate părțile? Căci să nu se uite — adaogă prevăzătorii — că statele producătoare de peste Ocean, care de pe acum sunt sufocate de prisosuri pe care nu le pot scurge, se vor găsi posesoare ale unor stocuri imense, de care se vor grăbi a se elibera oferind toate înlesnirile de preț și de plată.

În fața unor astfel de situații posibile, nu se vor expune oare țările agrare europene la impasuri de criză, care vor fi cu atât mai grave, cu cât vor fi dat un curs mai accelerat investițiilor, forțând producția lor agricolă până la cifre, care ar putea să se întoarcă împotriva lor?

Netăgăduit că aceste temeri ar apărea într'adevăr serioase, dacă am căpăta încredințarea că toate silințele ce se depun pentru crearea nouei ordine europene ar avea la temelie numai un interes trecător de oportunitate și că ele nu s'ar sprijini cum reiese de fapt din toate mărturisirile de credință și din toate asigurările date până acum de factorii hotărâtori, pe voința de realizare a unei comunități europene superioare, deosebită în totul de ceea ce a ieșit din concepțiile și din încercările ce au prezidat la reconstrucția Europei, după precedentul război mondial.

Plecând dar dela necesitatea unei ordine europene, întemeiată pe încadrarea și cooperarea tuturor statelor din spațiul european, potrivit forțelor și resurselor lor, tendința firească este ca din această încadrare și cooperare să folosească și fiecare stat membru în parte și comunitatea.

Numai această armonizare de interese va putea chezășui o ordine europeană sănătoasă, dreaptă și durabilă. Protagoniștii nouei ordine europene au prea desvoltat simțul politicii de realități și prea apropiată experiența făcută cu șubreda reconstrucție a Europei de după războiul cel mare, ca să mai repete greșelile și omisiunile de atunci.

O Europă înfrățită și pacificată, o Europă aptă de a valorifica la maximum tezaurele morale și materiale ale unei străvechi civilizații, o Europă întemeiată pe muncă, pe ordine și lealitate, iată imaginea râvnită a ceea ce va trebui să iasă din frământările și suferințele de azi.

Într'o astfel de Europă, nu se mai pot concepe state exploatate și state exploatatoare, fără ca întreaga operă să fie expusă năruirii.

O pagină din istoria Franței

Vichy, 7 (Rador).— *Prima dare de seamă a lucrărilor Adunării Naționale ținute la Vichy la 15 Iulie 1940, când a fost abolită Constituția din 1875, este publicată de d. Jean Montigny într'o carte intitulată „Tot adevărul asupra unei luni dramatice a istoriei noastre".*

Cartea reproduce stenograma discursurilor, din care merită să fie subliniată cu deosebire intervenția d-lui Pierre Laval la contraproiectul prezentat de un grup de senatori, cari cereau ca acțiunea guvernului să fie limitată la pregătirea Constituției.

„Cea mai mare crimă comisă în țara noastră din depărtate timpuri — a declarat d. Laval — este desigur aceia că s'a declarat războiul (aplauze prelungite) și că acest război a fost declarat fără să fi fost pregătit nici militărește nici diplomaticește. Vă voi vorbi cum se cuvine, cu cea mai mare franchețe: Nici o greșală nu a rămas nefăcută, le-am comis pe toate. Părea că soarta vrea se înverșunează contra noastră. Vă amintiți emisiunile de radio, vă amintiți campaniile de presă? Mereu auzeam vorbindu-se de democrație și foarte rar de Franța. Sfidarea a fost aruncată cu o imprudență criminală".

După ce a reamintit răspunderile Anglici în acest război, d. Laval a continuat, vorbind despre noua Constituție:

„In starea în care se află, Franța nu mai poate privi și nu se mai poate întoarce spre trecut. Numai spre viitor trebue să mergem. Trebue să dăm lumii de lucru, și nu numai sub forma electorală pe care am cunoscut-o; trebue să dăm lumii drepturi, drepturile adevărate, sub controlul imparțial al statului.

Cele mai grele cuvinte la adresa capitalismului se rostesc în vremurile de triumf al democrației; totuși, niciodată capitalismul, cu toate abuzurile sale, nu înflorește mai bine decât în demagogia regimurilor democratice".

După această cuvântare, dezbaterea asupra deplinelor puteri ce trebuiau acordate guvernului s'a încheiat cu 569 de voturi pentru proectul guvernului și 80 de voturi contra.

D. Montigny închee acest capitol astfel. „O mare pagină a istoriei noastre fusese întoarsă: Se desăvârșise revoluția, fără vărsare de sânge".

CORINTUL

O fotografie, din avion, a canalului Corint, care are o lungime de șase klm. și jumătate și leagă marea Ionică cu marea Egee

Un consiliu al miniștrilor departamentelor economice, prezidat de d. general Antonescu

Cercetarea unor fonduri. — Normalizarea traficului de călători pe C. F. R. — Măsuri pentru aprovizionarea cu carne a municipiului București. — Guvernul pregătește o situație materială cât mai bună funcționarilor publici

Joi, 7 N-brie s'a ținut un consiliu al miniștrilor departamentelor Economice, prezidat de d. general Antonescu.

Au participat d-nii miniștri: Horia Sima, N. Dragomir, Gh. N. Leon, N. Mareș, G. Cretzianu, I. Protopopescu și d-nii subsecretari de stat: P. Nemoianu, C. Papanace și Corneliu Georgescu.

In acest consiliu s'au luat următoarele hotărîri:

1. Toți acei cari au primit în mod gratuit colecții de monede jubiliare de aur, seria 1939/1940, să le restituie Băncii Naționale a României, întrucât consideră că este imoral ca, atunci când Statul depune eforturi pentru susținerea monedei sale să se facă înstrăinări din tezaurul său.

Acei ce nu le vor restitui, vor fi deferiți instanțelor competente, spre a li se aplica sancțiuni penale, pentrucă prin abuz de putere, au făcut înstrăinări din tezaurul Băncii Naționale.

CERCETAREA UNOR FONDURI

2. S'au luat dispozițiuni să se cerceteze toate fondurile depuse de către comitetele școlare și de către autoritățile evacuate din provinciile pierdute, indiferent unde sunt depozitate aceste sume. Aceste fonduri vor fi concentrate la ministerul finanțelor, pentru a forma un fond din care să se suporte toate cheltuelile necesitate de opera de ajutorare a refugiaților, inclusiv elevii și studenții din această categorie.

S'a aprobat ca ajutorarea elevilor refugiați să se facă prin organele Ajutorului Legionar, din acelaș fond, contribuind și Statul la cheltuelile necesitate de această ajutorare.

3. S'a hotărît să se studieze problema modului de despăgubire în bani, a refugiaților din Cadrilater, pentru pământurile abandonate.

TRAFICUL PENTRU CALATORI PE C. F. R. VA INTRA IN NORMAL

4. S'a constatat că dificultățile ivite în traficul pentru călători, se datoresc numai obligațiunilor pe cari calea ferată le-a avut față de transporturile militare, pentru desconcentrări. In câteva zile, terminându-se desconcentrările, traficul de persoane va intra în normal.

S'a luat cunoștință de faptul că transporturile excepționale pe calea ferată, pentru desconcentrări, iau sfârșit până la 10 Noembrie, când se va relua traficul normal pe calea ferată.

5. S'a hotărît prelungirea tarifului de transport redus, pentru expedițiile de lemne ce se fac pe calea ferată.

ORARIUL IN INSTITUȚIILE DE STAT

6. D. general Antonescu luând act de greutățile cari s'ar creia funcționarilor cu orariul pe care dorea să-l introducă dela 1 Decembrie pentru economii în Stat, a dat d-lor miniștri dispoziții să creeze, după disponibilitățile fiecărui minister, cantine pentru funcționarii cari vor să le utilizeze. In privința orariului, va decide mai târziu, după ce va asculta toate dezideratele, pentru a concilia interesele de economii ale Statului cu acelea ale funcționarilor.

INSAMANTARILE MERG BINE

7. S'a luat cunoștință de bunul mers al însămânțărilor din toată țara și s'a hotărît ca toate autoritățile — administrative, militare, școlare — precum și Mișcarea Legionară, să participe din toate puterile la intensificarea însămânțărilor în scurtul timp care a mai rămas din actuala campanie de lucru.

Planul agricol pentru primăvara anului 1941 va fi pus de acord între ministerul coordonării și ministerul agriculturii și domeniilor.

8. S'a luat act de creșterea depunerilor în bănci și instituții de credit. Pentru a stimula încrederea deponenților și a mări inițiativa, pentru investiții productive, guvernul asigură intangibilitatea capitalurilor depuse.

9. S'a hotărît organizarea unor credite speciale pentru încurajarea participării elementului românesc între întreprinderile industriale, comerciale și agricole ale țării.

APROVIZIONAREA CU CARNE A MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

10. S'a aprobat înființarea unei regii comerciale mixte, pentru aprovizionarea cu carne a municipiului București, în care participă cu capital atât primăria municipiului, cât și producătorii, comercianții și toți acei cari activează în această ramură economică. Regia va începe să funcționeze în curând.

11. S'a aprobat ca ministerul coordonării să stabilească, în mod cu totul excepțional, pentru anul acesta, proporția în care se admite fabricarea oțetului și din vin de hibrizi producători direcți, pentru a suplini lipsa vinului nobil, a cărui recoltă a fost cu totul deficitară.

Imbunătățirea situației materiale a slujbașilor publici

12. Se mai anunță cu această ocazie următoarele:

a) Prin reorganizarea ministerelor și simplificarea aparatului de stat nu se va lovi în funcționarii, de toate categoriile, cari vor fi trecuți în cadrul disponibil, guvernul pregătind măsurile care le vor asigura, în economia particulară, o situație materială, de multe ori, mai bună;

b) In paralel cu organizarea, se studiază o nouă salarizare, care va avea la bază minimum de salar necesar unei existențe omenoase, salar care va fi proporțional cu greutățile familiare ale fiecărui funcționar.

c) Deasemenea problema salariului minimal de existență pentru muncitori este în curs de executare.

REGELE IN MIJLOCUL POPORULUI

Vechea cetate a Iașilor a primit eri vizita oficială a M. S. Regelui Mihai I, care și-a serbat ziua numelui în mijlocul poporului.

Aniversarea Suveranului, scumpă tuturor românilor, coincide de data aceasta cu serbările Legiunii, prin care Iașii, orașul primelor începuturi de renaștere națională este consacrat cetate legionară.

De fosta reședință domnească a gloriosilor voevozi moldoveni se leagă amintiri care rămân adânc încrustate în paginile istoriei noastre. Cunoaștem Iașii biruințelor din trecut, dar cunoaștem și Iașii suferințelor, pribegiei și nădejdiilor în victorie din războiul unității naționale. Aci s'a trăit epopeia unui neam, încălzit de flacăra unui ideal înfăptuit. Și tot dela Iași, sub semnul Arhanghelului Mihail, a purces mișcarea legionară care a isbândit împotriva prigoanelor de neînchipuit.

In acest oraș al tuturor frământărilor și suferințelor, în care națiunea și-a regăsit de atâtea ori reazimul nădejdilor și aspirațiilor sale, descinde Suveranul Țării, împreună cu Augusta Sa Mamă, cum odinioară Voevozii Moldovei coborau în alai domnesc, în mijlocul poporului și-i ascultau păsurile, făcând din domnia lor scut de granit la hotarele țării.

Trecând peste cadrul strict protocolar în care Suveranii își serbează deobiceiu ziua nașterii sau a numelui, Regele nostru, în noul stat național-legionar, ține să meargă în mijlocul poporului, unde va avea astfel prilejul să cunoască dragostea cu care Il înconjoară întreaga națiune.

Contopirea aceasta între tânărul Rege și Națiune e regeneratoare de mari imbolduri pentru destinele unui neam ce-a fost greu încercat și care năzuește să-și creeze un viitor mai bun.

c. ș.

M. S. REGELE MIHAI ȘI M. S. REGINA MAMĂ ELENA AU PLECAT JOI SEARA LA IAȘI

M. S. Regele Mihai împreună cu Augusta-I Mamă, M. S. Regina Elena, au părăsit Capitala Joi seară cu un tren regal, din gara regală Băneasa spre a se duce la Iași.

*

Cu acelaș tren au părăsit Capitala și suitele din cari fac parte:

D. colonel Mihail Râmniceanu, mareșalul Curții regale; d-na Nelly Catargi, doamnă de onoare a M. S. Regina Elena; d. colonel Octav Ullea, maestrul Curții regale; d-nii colonei: Al. Pastia și M. Andronescu precum și d. major Mircea Tomescu, adjutanți ai M. S. Regelui.

*

Joi dim., au plecat din gara de Nord două trenuri speciale cu invitați la serbări.

Primul tren a părăsit Capitala la ora 9,30 și în el a luat loc și detașamentul german al organizației „Hitler Jugend" din Reich, venit aci să asiste la aceste serbări.

Al doilea tren, — în care a luat loc și centuria italiană invitată la serbări, a plecat din gara de Nord, la trecere de 10 minute, după primul, adică la ora 9 și 40 de minute.

Semnificația demisiei ministrului de război al Iugoslaviei

Roma, 7 (Rador). — Corespondentul Agenției, D. N. B.: transmite:

Cercurile italiene au notat cu interes schimbarea făcută la conducerea ministerului de război iugoslav. Ele sunt de părere că această schimbare va contribui la stabilizarea politicii iugoslave și, în consecință, a situației din Balcani.

Se reamintește la Roma că generalul Nedici, fostul ministru de război iugoslav, avea legături strânse cu Anglia și se subliniază că succesorul său, generalul Pesici, a mai ocupat acest post sub guvernul Pasici, care dorea o înțelegere cu Italia.

Corespondentul la Belgrad al ziarului POPOLO DI ROMA consideră această schimbare ca unul din evenimentele cele mai importante petrecute în vremea din urmă la Belgrad.

*

Belgrad, 7 (Telegreph-Orient). — **Opinia publică comentează mult schimbarea de eri a ministrului de război iuglosav. Despre adevăratele motive ale demisiei generalului Nedici nu s'a publicat nimic oficial. Se consideră însă ca fapt caracteristic că demisia s'a produs după incidentul dela Bitolia. Noul ministru de război, generalul Pesici, se bucură de un mare prestigiu în cercurile militare și politice, de oarece el a jucat de mult un rol eminent în armata iugoslavă, mai ales în războiul balcanic și în cel mondial. Generalul Pesici a avut un portofoliu și într'un cabinet Pasici și este și acum membru al senatului iugoslav.**

NOUA COMISIE DUNĂREANĂ

Membrii nouei comisiuni pentru reglementarea navigației pe Dunăre întruniți în ședință

Pe unde bântuie noul război

de N. BATZARIA

In războiul cel nou — războiul italo-grec — sunt, precum se știe, două fronturi principale: frontul care din Albania duce în Epir, având ca prim obiectiv orașul Ianina, și frontul care din Albania duce în Macedonia, trecând mai întâi pe la orașul Florina.

Am făcut aceste precizări, nu cu gândul de a ne încumeta în considerațiuni de ordin strategic și militar, chestiuni asupra cărora ne declinăm competința, ci pentru a evoca unele amintiri cu caracter istoric și — în parte — personale.

Iată, închid ochii, ca să văd mai bine cu ochii minții, așa cum îl vedeam acum vreo patru decenii în urmă vechiul și puțin îngrijitul din punctul de vedere edilitar, însă pentru aceasta nu mai puțin plăcutul și prietenosul oraș Ianina.

Mă revăd ca foarte tânăr profesor la gimnaziul nostru de acolo, stând în după amiezile libere pe dealul însorit și de acolo — de cele mai multe ori în tovărășia simpatică a unui nepot de sfânt, a sfântului Gheorghe localnic — și admirând frumoasa priveliște ce înfățișau casele albe ale orașului și mai cu seamă apa argintie a lacului dela marginea Ianinei. E un lac având vreo 20 kilometri lungime, iar în mijlocul lui o insulă, în care ți se arăta conacul vestitului revoluționar albanez Ali Pașa din Tepeleni, om în care grecii văd pe precursorul revoluției pentru independența Greciei.

Dar orașul Ianina, unde și turcii sau — mai precis — mahomedanii și evreii aveau drept grai matern limba greacă și unde românii și albanezii se găseau în număr destul de impunător, se găsește așezat într'o regiune, care abundă în amintiri istorice și mitologice.

De pildă, se văd și astăzi ruinele cetăților pelasgice, deoarece pelasgii au fost înaintea grecilor primii locuitori ai țării. Iată, la oarecare distanță de Ianina și chiar pe marginea lacului sunt ruinele străvechei cetăți pelasgice Hella, pe când spre Sud-Vest și la o depărtare de vreo 18 kilometri sunt ruinele unei alte cetăți denumită celebră prin oracolul ei — mai vechiu decât oracolul dela Delfi. Inființarea acestui oracol, tot de origine pelasgică, este doar atribuită lui Deucalion, fiul lui Prometeu și un fel de Noe mitologic.

Cetatea despre care este

(Continuare în pag. 2 a)

Uniunea Sovietică, principalul obiect de discuție la Berlin

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 7. — **Principalul obiect de discuție îl formează actualmente aci Uniunea Sovietică. Și alegerea d-lui Roosevelt trece pe planul al doilea, ziarele mărginindu-se a se ocupa numai cu înserarea cifrelor în legătură cu această alegere.**

In ce privește discuțiile de natură politică, ele se referă, după cum am spus, la Rusia Sovietică.

In această direcție, e demn de citat, cu ocazia recepției dată la ambasada Sovietică cu prilejul celei de a 23-a aniversări a revoluției bolșevice, și care s'a desfășurat cu un deosebit fast, guvernul Reichului a fost modest reprezentat, motivându-se aceasta prin aceea că mareșalul Goering, care a asistat anul trecut la recepție, e reținut pe front.

Nici ministrul de externe german, d. Ribbentrop, n'a participat la recepție, deoarece s'a anunțat că a plecat la Muenchen, cu toate că aniversarea din 9 Noembrie, care se sărbătorește deobicei acolo, va trece anul acesta fără niciun fel de solemnitate, totul mărginindu-se la depunerea unei coroane la monumentul național socialist din acest oraș și la alte manifestări de proporții foarte reduse.

La recepția dela ambasada sovietică din Berlin au luat în schimb parte toți membrii ambasadelor italiană și japoneză, precum și toți reprezentanții diplomatici ai Turciei, Greciei și Chinei.

In legătură cu solemnitățile dela Moscova, se relevă aci faptul, că de data aceasta, discursul politic care se pronunță în fiecare an cu această ocazie, n'a fost ținut, ca în anul trecut de d. Molotov, această însărcinare fiind dată d-lui Kalinin.

Deoarece acesta a trecut cu vederea aproape toate chestiunile politice la ordinea zilei, cercurile politice germane se întreabă dacă înlocuirea d-lui Molotov prin d. Kalinin nu trebue considerată ca o procedare intenționată.

Se precizează, în consecință, că e dela sine înțeles ca forurile autorizate dela Wilhelmstrasse să nu ia niciun fel de atitudine față de expunerea d-lui Kalinin.

Aceeaș atitudine o are față de discursul d-lui Kalinin și presa germană, care se abține dela comentarii, după cum procedează dealtminteri și „Berliner Boersenzeitung" oficiosul ministerului de externe german. In cazuri absolut izolate, numai câteva ziare fac unele comentarii de natură economică.

In aceeaș ordine de idei, e demn de relevat că se poate conta pe o apropiată vizită a d-lui Molotov la Berlin, această vizită fiind socotită ca o întoarcere a ultimelor două vizite făcute de d. Ribbentrop la Moscova.

Orice comentarii și pronosticuri politice în legătură cu această vizită trebue considerate însă ca premature.

In fine, mai poate fi relevat faptul că „Berliner Boersenzeitung" face unele comentarii în legătură cu sforțările Angliei în vederea influențării Rusiei Sovietice, spunând că aceste străduințe trebuesc considerate ca inutile.

IN INSPECȚIE

Mussolini trece în revistă un detașament de luptători